

Groei AP noodzakelijk voor bescherming burgers in digitaliserend Nederland

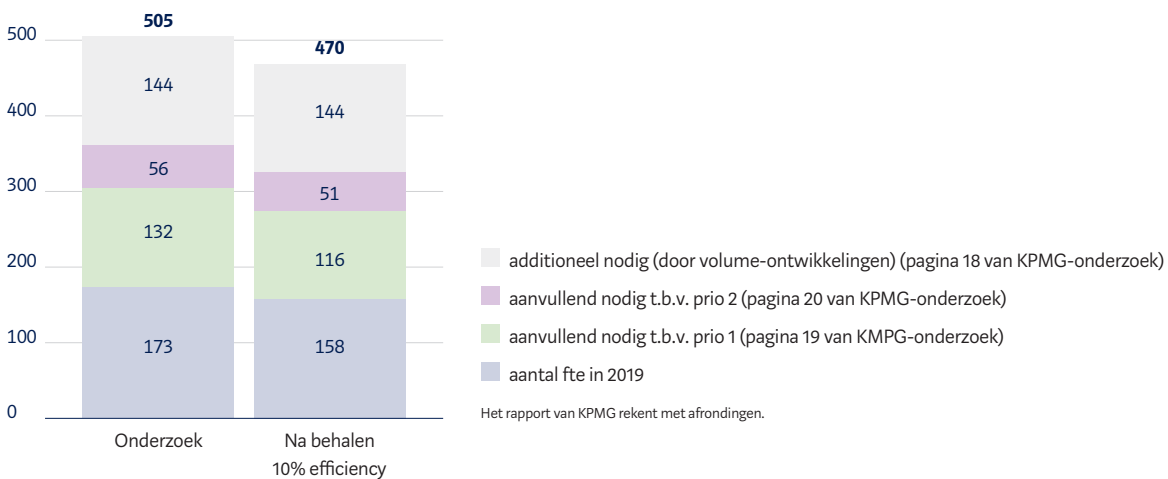
Meerjarenbegroting AP: Een korte toelichting

We leven in een digitale samenleving. Technologische ontwikkelingen gaan razendsnel – en het einde is nog niet in zicht. Ontwikkelingen zoals illegale datahandel, sexting, gezichtsherkenning, internet of things, de inzet van algoritmes, volgsoftware, profilering, wearables en smartphone-technologie beïnvloeden ons dagelijks leven en behoren allemaal tot het werkkterrein van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

Het werk van de AP raakt iedereen. Zeker nu in tijden van corona. Want van ieder mens worden persoonsgegevens verwerkt. De bescherming van persoonsgegevens is dan ook niet voor niets een grondrecht. En nagenoeg iedere organisatie verwerkt persoonsgegevens. Niet alleen nationale en internationale bedrijven, maar ook bijvoorbeeld de overheid, verenigingen, scholen en stichtingen.

De AP houdt toezicht op meer organisaties dan welke andere Nederlandse toezichthouder dan ook. Om dit werk goed te kunnen doen – nu en in de toekomst – zijn voldoende middelen en mensen nodig.

Uitkomsten KPMG-onderzoek (aantal fte)

Aanvullend is nodig: 132 fte als gevolg van eerste prioriteiten (aantoonbaar oplopende achterstanden, niet kunnen afronden/volbrengen wettelijke taak, tekortschietende kwaliteit op wettelijke taak, onvoldoende capaciteit voor nieuwe taken, onvoldoende ondersteuning van bedrijfsvoering), 56 fte als gevolg van tweede prioriteiten (toename complexiteit van werk, niet in staat proactief zaken op te pakken) en 144 fte als gevolg van volumeontwikkelingen. Na 2024 is 10% efficiency mogelijk (over de 144 fte is door KPMG geen efficiency berekend). NB. Het CPB hanteert een maximale efficiencykorting van 0,5% per jaar op het overheidsapparaat.

Noodzaak van investeringen

Onlangs is een onafhankelijk onderzoek gepubliceerd naar de taken van de AP en de benodigde middelen hiervoor. Dit onderzoek in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) en de AP is uitgevoerd door KPMG. De meerjarenbegroting van de AP vanaf 2022 is gebaseerd op de uitkomsten van het onderzoek.

Het onderzoeksrapport toont onder meer de knelpunten die de AP, internationale bedrijven en slachtoffers van privacyovertredingen ervaren. Het rapport laat de risico's zien van een toezichthouder met te weinig personeel en budget. Om alle taken goed te kunnen uitvoeren, móet de AP vanaf 2022 groeien van 184 fte naar 470 fte.

Dit onderzoek bevestigt de voorgaande onderzoeken (AEF 2017, PwC 2018), waarbij ook werd geconstateerd dat het budget van de AP verder moet groeien en dat de taken en middelen niet in balans zijn. Dit betekent dat de AP al langere tijd niet aan haar taken kan voldoen.

Waar staat de AP nu?

Op 25 mei 2018 werd de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Deze nieuwe Europese privacywet heeft geleid tot veel extra taken en werkzaamheden voor de AP. Door het achterblijven van budget en formatie kampt de AP op dit moment met verschillende knelpunten in de organisatie en grote werkachterstanden. De AP voldoet nu niet aan haar wettelijke taak en komt niet toe aan de uitvoering van haar strategische prioriteiten. Ook dreigt de AP steeds verder achter te lopen op nieuwe ontwikkelingen.

Negatieve gevolgen voor burgers en organisaties

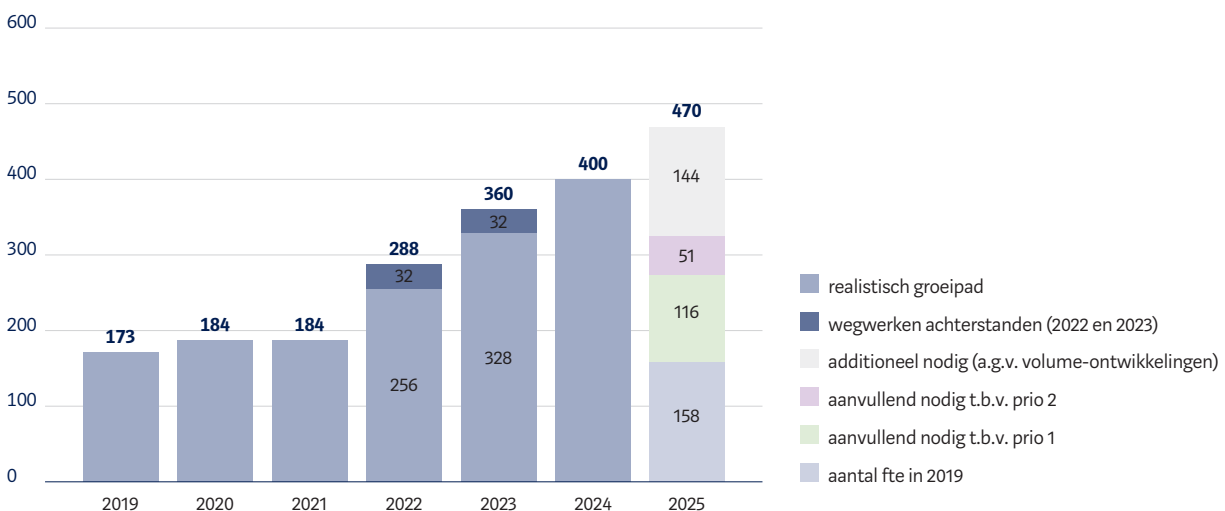
- Maar liefst 1.850 klachten van burgers liggen op de plank.
- Slechts 0,04% van de 27.800 (2019) klachten/gemelde overtredingen leidt tot een sanctie (bijvoorbeeld boete).
- Met tips van burgers kan de AP bijna niets doen.
- Datalekken (2019: 27.000) krijgen te weinig opvolging: maar 0,3% leidt tot onderzoek.
- Goedkeuring van binding corporate rules (BCR), waarmee bedrijven data met landen buiten de EU mogen delen, duurt inmiddels 5 jaar.
- (Internationale) onderzoeken duren lang of kan de AP niet afmaken. Of überhaupt niet starten.
- Voorlichtende activiteiten aan burgers en bedrijven liggen vrijwel stil.
- De AP doet nauwelijks verplichte onderzoeken naar grootschalige Europese informatiesystemen (politie en justitie).
- Toezicht op algoritmes die persoonsgegevens verwerken komt niet van de grond.
- De AP heeft onvoldoende capaciteit om boetes op te leggen.
- De AP kan onvoldoende deelnemen aan het maatschappelijk debat over relevante onderwerpen als AI, de rol van grote techbedrijven etc.

De AP vindt het belangrijk om deze risico's aan te pakken. Bescherming van persoonsgegevens raakt iedereen. Daar maken we ons als AP elke dag opnieuw sterk voor.

Toezicht op algoritmes: het werk van de AP

Bijna alle algoritmes verwerken persoonsgegevens en vallen dus onder het toezicht van de AP. Het is ook een van de focusgebieden van de AP. Het toezicht op algoritmes komt door gebrek aan capaciteit onvoldoende van de grond. Daardoor ontstaan risico's op het gebied van discriminatie, uitsluiting en schending rechten van burgers. Voor effectief toezicht op algoritmes zijn investeringen bij de AP nodig.

Realistisch groeipad 2021-2025 inclusief wegwerken achterstanden (aantal fte)

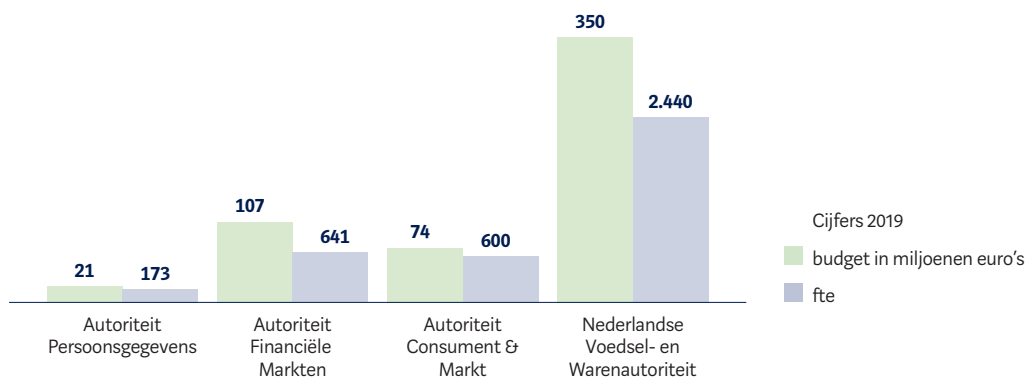
Het KPMG-onderzoek laat de benodigde toename zien in capaciteit. Gezien de fase waarin de AP verkeert, kiest zij voor een gestaag en realistisch groeipad waarin rekening wordt gehouden met een realistisch en haalbaar groeiscenario van de organisatie.

Om de achterstanden in te halen is het nodig om in 2022 en 2023 extra te investeren. Daarnaast is een structurele groei van het budget van de AP nodig.

Verwachte lasten bij realistische groei 2021-2025 (in mln euro's)

Hoe doen andere toezichthouders het?

2022: Basis op orde

De eerste tranche van noodzakelijke investeringen zorgt ervoor dat de AP:

- (internationale) klachten, datalekken en tips van burgers efficiënter en sneller behandelt;
- (internationale) onderzoeken naar overtredingen van de AVG sneller en efficiënter uitvoert en zo nodig sancties oplegt;
- genoeg voorlichting aan burgers en bedrijven geeft;
- genoeg aandacht geeft aan de beveiliging van data van bedrijven (cybersecurity);
- bezwaarschriften op tijd behandelt;
- strategievorming en risicogestuurd toezicht opzet om meer inzicht te krijgen in de grootste maatschappelijke issues en technologische ontwikkelingen;
- de ICT en bedrijfsvoering professionaliseert, waardoor basisprocessen verbeterd worden en ook de datapositie van de AP wordt versterkt.

2023-2024: Solide toezichthouder

De tweede tranche van noodzakelijke investeringen zorgt ervoor dat de AP:

- technisch zeer complexe (internationale) onderzoeken naar bijvoorbeeld datahandel, AI & algoritmes goed afrondt;
- de groeiende groep van functionarissen gegevensbescherming adequaat ondersteunt;
- verkennende onderzoeken kan doen naar nieuwe ontwikkelingen als biometrie, quantum computing en het combineren van databases;
- binnen een redelijke termijn BCR's goedkeurt;
- tijdig adviseert over nieuwe wetgeving waarin persoonsgegevens en digitalisering een rol spelen.

2025: Toekomstbestendige toezichthouder

De derde tranche van noodzakelijke investeringen zorgt ervoor dat de AP:

- grote internationale techbedrijven voortvarend kan aanpakken;
- intelligence opbouwt, nieuwe ontwikkelingen vroegtijdig signaleert en daardoor maatschappelijke problemen voorkomt;
- de naleving van de AVG binnen de belangrijkste sectoren stimuleert, waardoor de bescherming van persoonsgegevens aantoonbaar verbetert;
- internationale onderzoeken uitvoert met inzet van multidisciplinaire teams uit de EU.

Zekerheden in onzekere tijden

Uit het KPMG-onderzoek blijkt dat veel onzeker is. Niemand weet wat de toekomst brengt en een meerjarenbegroting bevat dan ook onzekerheden. De AP heeft gezien haar jonge bestaan en de relatief nieuwe AVG nog geen jarenlange datapositie opgebouwd, waardoor voorspellingen op de lange termijn lastig zijn.

Maar dat digitalisering ons leven dicteert en zal blijven dicteren, lijdt geen twijfel. En dat daarmee de verwerking van persoonsgegevens blijft toenemen, met de bijbehorende risico's, is ook helder. Misstanden bij het gebruik van AI & algoritmes bijvoorbeeld hangen veelal samen met de (onrechtmatige) verwerking van persoonsgegevens, het primaire toezichtterrein van de AP.

Helder zijn de aantallen klachten, datalekken, verzoeken om wetgevingsadvies en beoordelingsaanvragen voor BCR's die de AP te verwerken krijgt. Net als de oplopende achterstanden en wachttijden. De AP blijft dit monitoren, zodat taken en middelen blijvend met elkaar in evenwicht komen. Investeren in de bedrijfsvoering en ICT van de AP is hierin een eerste stap in 2022 binnen de beperkte mogelijkheden.

De AP in cijfers

	2018	2019
Klachten	* 11.413	27.854
Datalekmeldingen	20.881	27.095
Onderzoeken	16	70
Interventies (brief of gesprek)	1.018	2.082
Opgelegde boetes	1 (€ 600.000)	4 (€ 2.540.000)
Last onder dwangsom	4	2
Wetgevingsadviezen	82	105
Inzet als betrokken toezichthouder	-	233
Vragen van functionarissen gegevensbescherming	1.600	1.567
Informatieverzoeken	21.395	6.940
Voorafgaande raadplegingen	* 7	13
Bezwaar	28	112
(Hoger) beroep	20	30

* vanaf 25 mei 2018

Onze focusgebieden

